

Återrappport uppdrag, HSN sept 24:

Förvaltningsdirektören får i uppdrag att till oktobernämnden ta fram en redovisning och analys av bemanningstal inklusive inhyrning per område och verksamhet samt en beskrivning av fortsatt arbete för att nå en nivå lägre än 2023 års budget.

HSN 9 oktober 2024

Lars Almroth, hälso- och sjukvårdsdirektör

Hyrbemanning

Grunden för beslutet att kraftigt reducera hyrbemanning

- **För patienterna:** vi förbättrar patientsäkerheten, förbättrar kontinuiteten och stärker tryggheten i vården
- **För medarbetarna:** vi förbättrar arbetsmiljön, skapar förutsättningar för en stabil bemanning och ökar kontinuitet i arbetsgruppen.
- **För framtiden:** vi får mer tid till långsiktigt utvecklingsarbete av såväl kompetens som verksamhet – det är vi som ska utveckla vår hälso- och sjukvård.
- **För ekonomin:** hyrpersonal är dyrt och inte ett ansvarsfullt sätt att använda skattepengar på.

Strukturerat arbete och insatser för oberoende

Strukturerat arbete

- Åtgärdsplaner för att reducera hyr för berörda verksamheter
- Samlad avropsprocess och avropa utifrån förvaltningens samlade prioriteringar och behov
- Statistik i form av antal årsarbetare för att även minska antal inte bara i kostnad
- Samma avropslängd på samtliga avrop – följer schemaperioderna (gäller även läkare)

Insatser

- Rekryteringsbonus
- Förstärkt ersättning sjuksköterskor inom 24/7 (höjd OB-ersättning)
- Nya arbetstidsmodeller
- Kommunikation med hyrsjuksköterskor – gällande kraftig reduktion och möjlighet till anställning
- Kontinuerlig dialog med hyrsjuksköterskor om anställning

Hyrbemanning - sjuksköterskor

Steg 1: Kraftigt reducera inhyrningen av **sjuksköterskor** på vårdavdelning

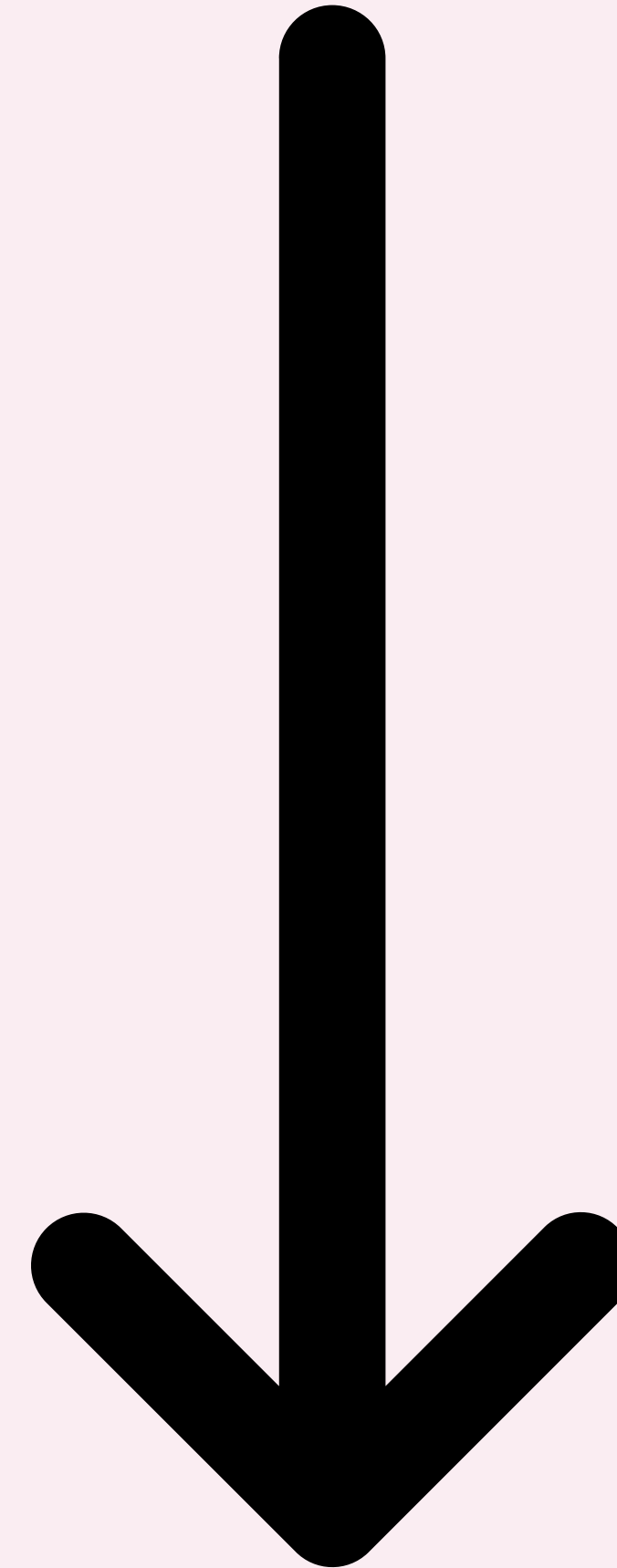
- Oberoende hyr är 2 % av den totala personalkostnaden
- Mål oberoende hyrsjuksköterskor vårdavdelning 1 sep 2023 (sep 3,3%)
- *I maj 2024 1,9 % ssk hyr av totalkostnad*

Steg 2: Kraftigt reducera inhyrningen av övrig **sjuksköterskor**

- Operationskliniken (operation, anestesi och intensivvård) och Röntgenkliniken
- Operationskliniken hyr 8 specialistsjuksköterskor av deras totalt 193
- Intensivvårdsavdelningen oberoende i feb 2025
- Röntgenkliniken oberoende i Västerås hösten 2024, oberoende i Köping slutet 2024

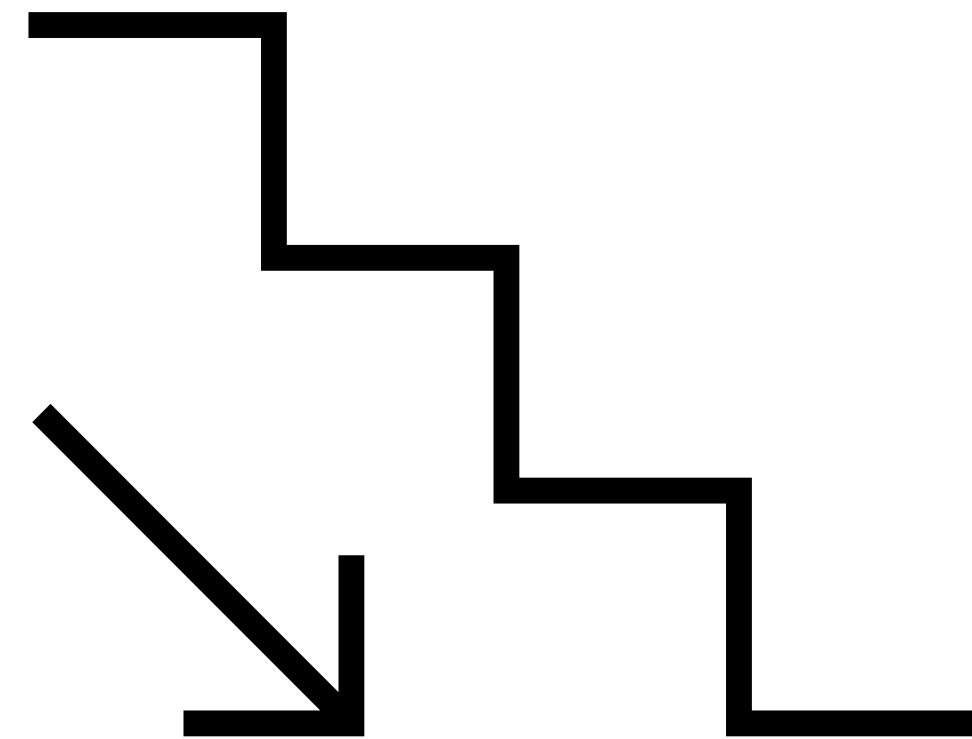
Verksamheter som blivit hyrfria - sjuksköterskor

- 2023
 - Barnkliniken
 - Urologen
- 2024
 - Kvinnokliniken, inklusive förlossningen
 - Akuten
 - Geriatriken
 - Infektion
 - Röntgen Västerås

Verksamheter som blir hyrfria - sjuksköterskor

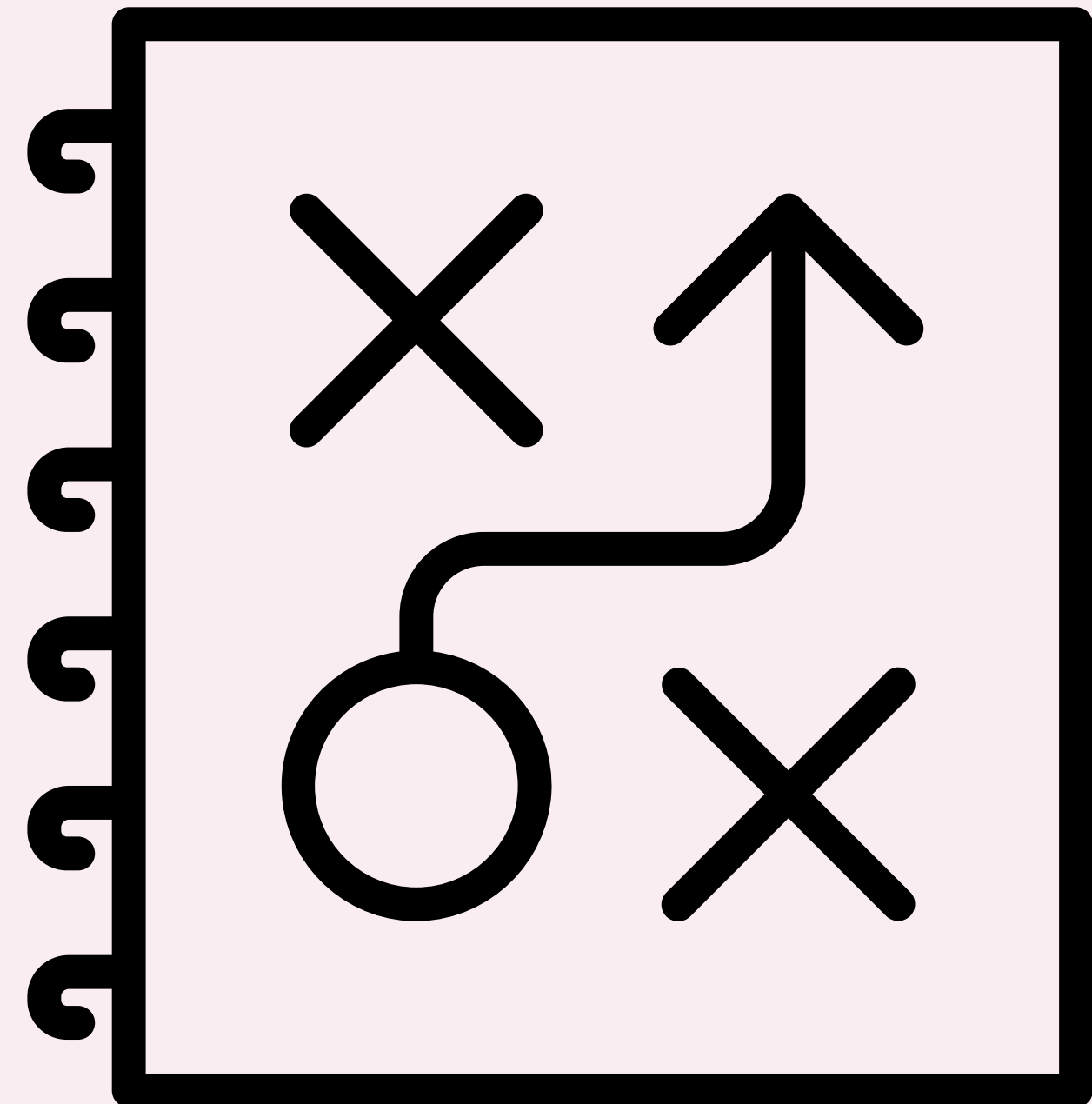
- Prognos årsskiftet
 - Röntgen Köping våren 2024
 - Intensivvårdsavdelningen våren 2024

Utmaningen framåt

- Några verksamheter har större utmaningar
 - Ytterort: Fagersta, Köping, Sala
 - Vuxenpsykiatri
 - Operationskliniken
- 60-tal hyrsjuksköterskor i relation till ca 1700 anställda sjuksköterskor
- Minskar till ett 50-tal hyrsjuksköterskor under nov-dec.

Ytterligare minskning i januari

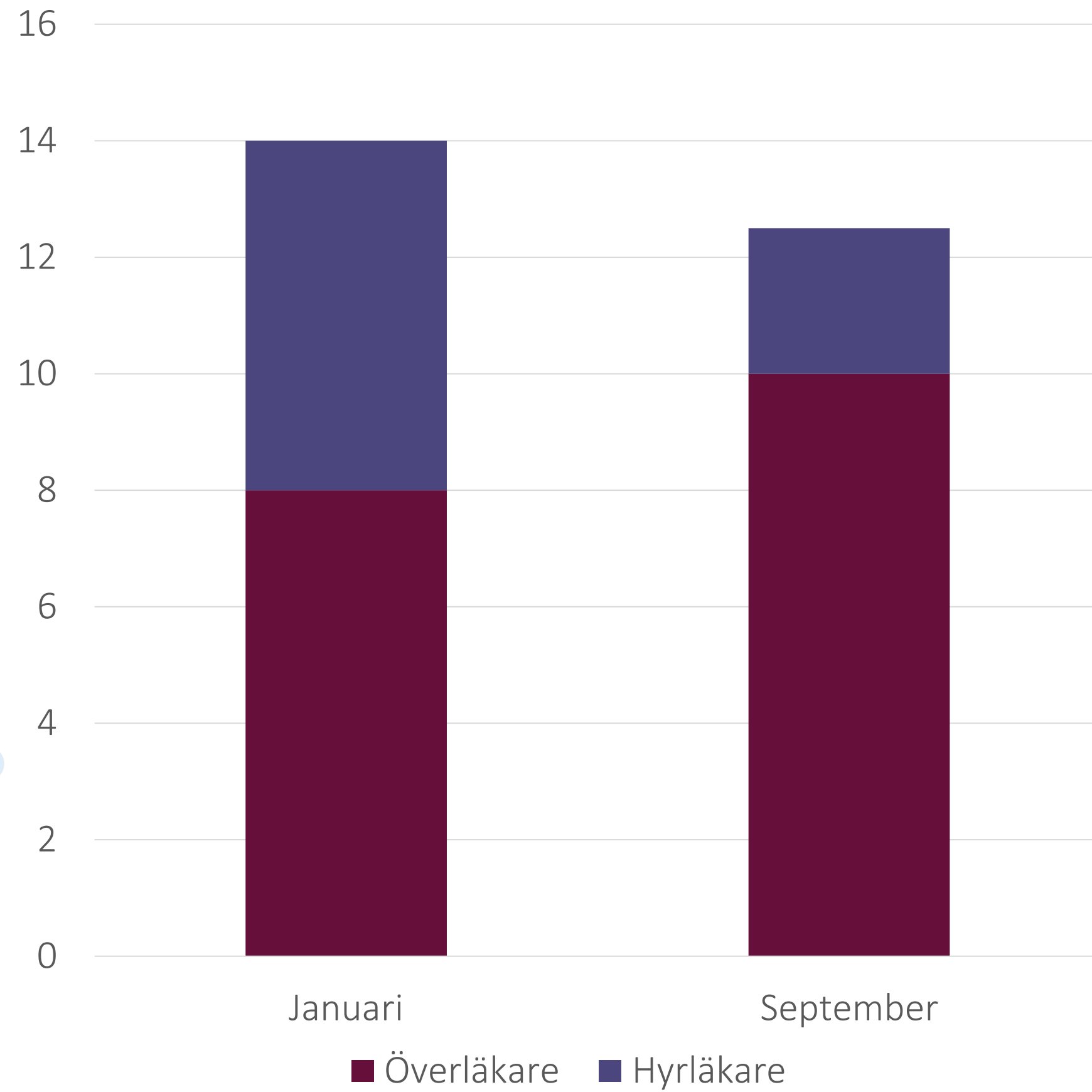

Hyrbemanning - läkare

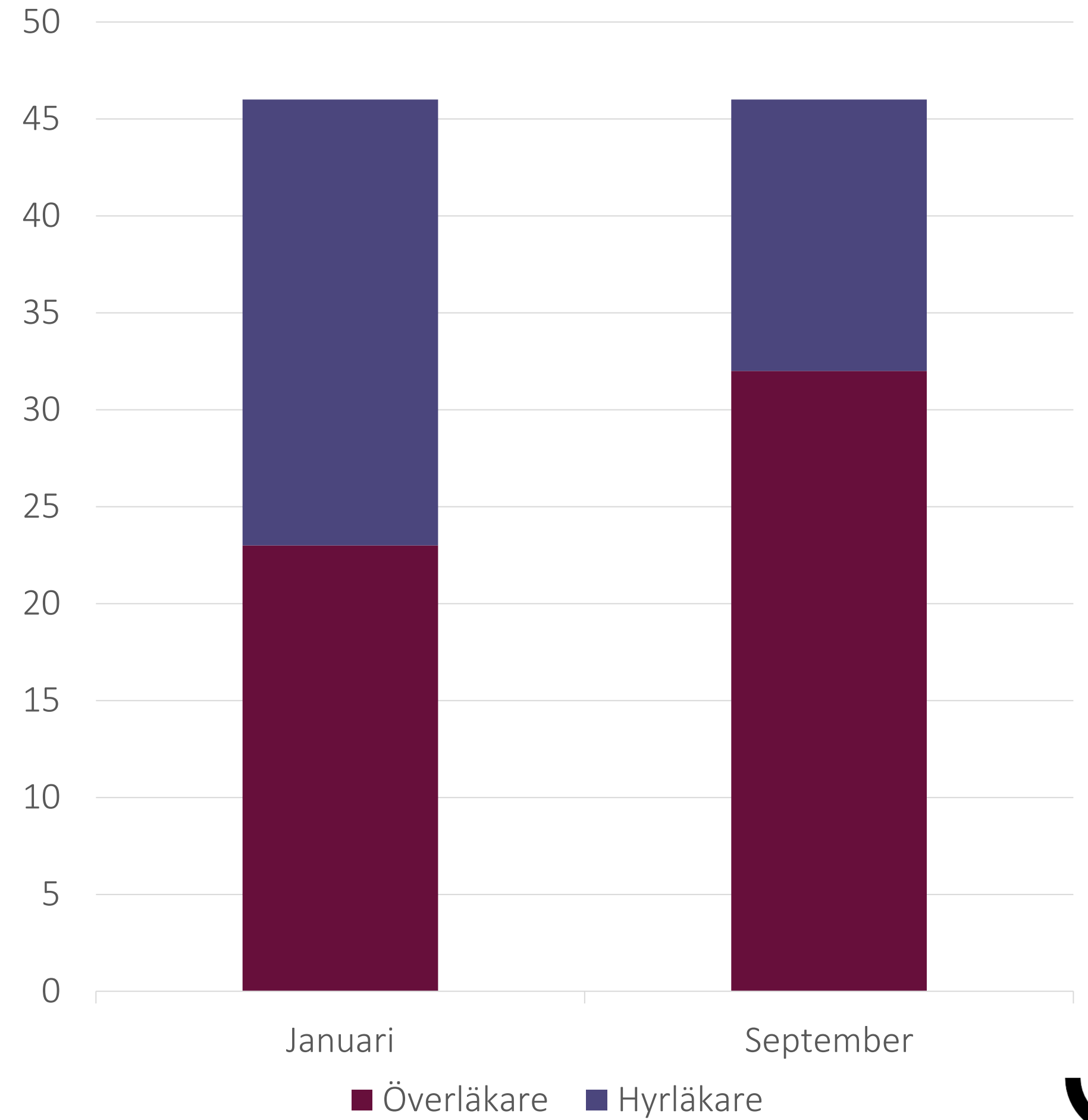
Kraftigt reducera inhyrningen av **läkare**

- Oberoende är 2 % av den totala personalkostnaden
- Hyrläkarkostnad i förvaltningen 1 sep 2024 1,4 % av totalen
- Utmaning - Inhyrningen återfinns inom Barn- och ungdomspsykiatri och Vuxenpsykiatri och påverkar trots att målbilden är nådd.

Antal överläkare Barn- och ungdomspsykiatrin 2024

Antal överläkare Vuxenpsykiatrin 2024

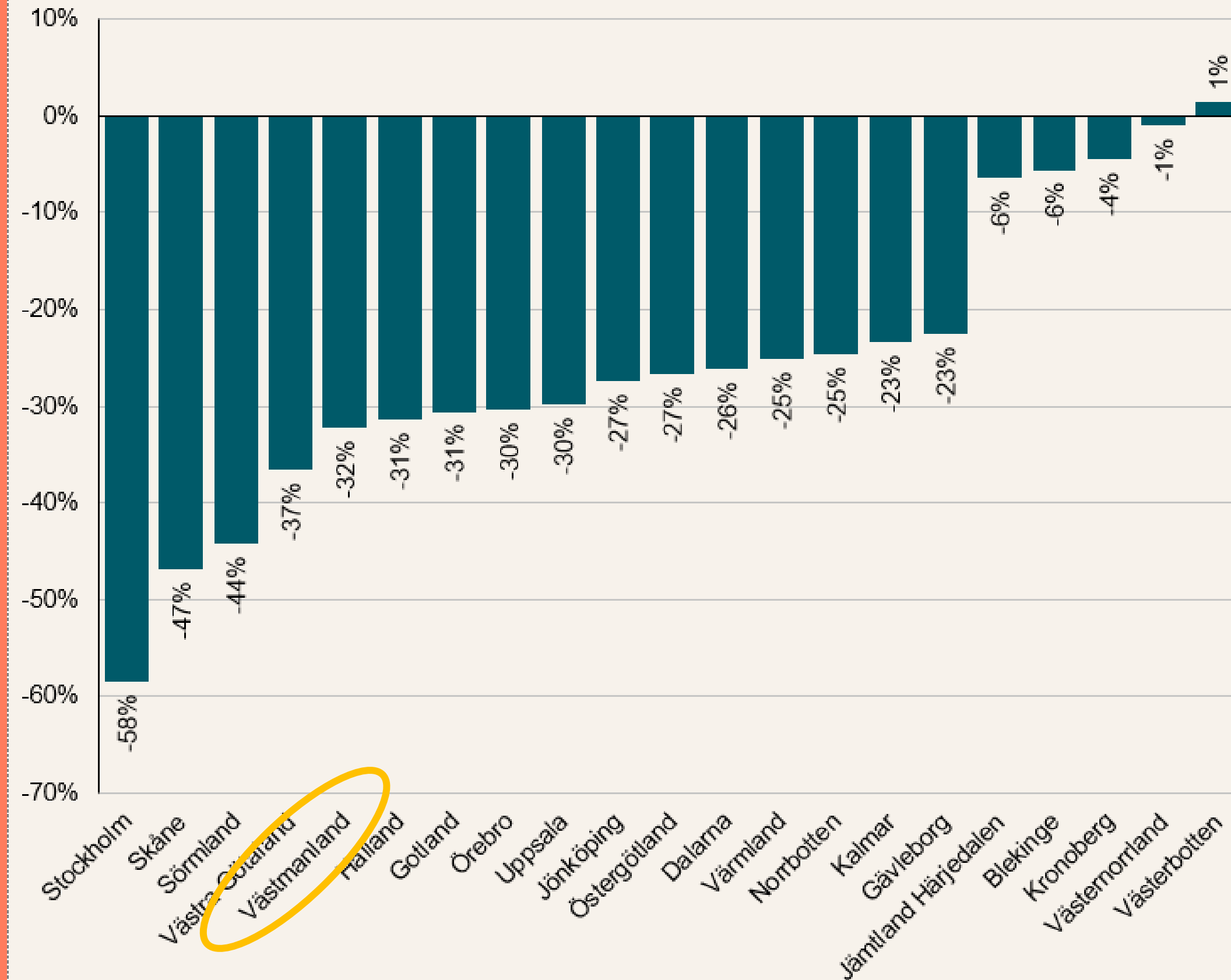

Nationellt jämförelse – Västmanland är bland de regioner som minskar hyrkostnaderna mest

Procentuell förändring av hyrkostnader halvår 1, 2024 och 2023

Text

Nationellt jämförelse – kostnad hyrbemanning av total personalkostnad

Jan-aug 2024 jmf 2023 samma period

Kostnader för hyrpersonal, perioden: År: 2024.

Region	Kostnader för hyrpersonal	Andel hyrpersonal	Förändring mot samma period föregående år	Kostnader för personal i egen regi
Västerbotten	190 560 547	4,1 %	-0,6 %	4 606 447 235
Västra Götaland	308 111 000	1,5 %	-0,8 %	19 919 272 000
Örebro	109 599 000	2,4 %	-0,9 %	4 486 150 000
Blekinge	169 702 100	8,2 %	↓	2 059 668 321
Kalmar	151 447 000	5,3 %	↓	2 858 554 000
Stockholm	256 829 500	1,0 %	↓	25 338 941 000
Kronoberg	146 509 200	5,8 %	↓	2 519 802 400
Skåne	191 147 861	1,2 %	↓	16 220 456 745
Jönköping	149 435 000	3,5 %	↓	4 260 177 000
Dalarna	121 045 000	3,4 %	↓	3 508 831 000
Halland	130 653 000	3,9 %	↓	3 363 430 000
Östergötland	260 382 000	4,2 %	↓	6 148 445 000
Värmland	133 673 000	4,2 %	↓	3 175 430 000
Sörmland	139 003 000	3,8 %	↓	3 620 997 000
Uppsala	224 422 000	3,9 %	↓	5 814 422 000
Västmanland	178 212 400	5,4 %	↓	3 280 520 000
Västernorrland	411 627 000	14,8 %	↓	2 783 150 000
Jämtland Härjedalen	186 538 000	11,1 %	↓	1 682 497 000
Gävleborg	287 359 504	8,8 %	↓	3 252 189 000
Norrbottn	355 824 000	11,4 %	↓	3 118 358 000
Gotland	84 856 600	9,8 %	↓	869 449 100
Totalt	4 186 936 712	3,4 %	-1,7 %	122 887 186 801

Västmanland har minskat med 3,5 procentenheter från 8,9% till 5,4%.

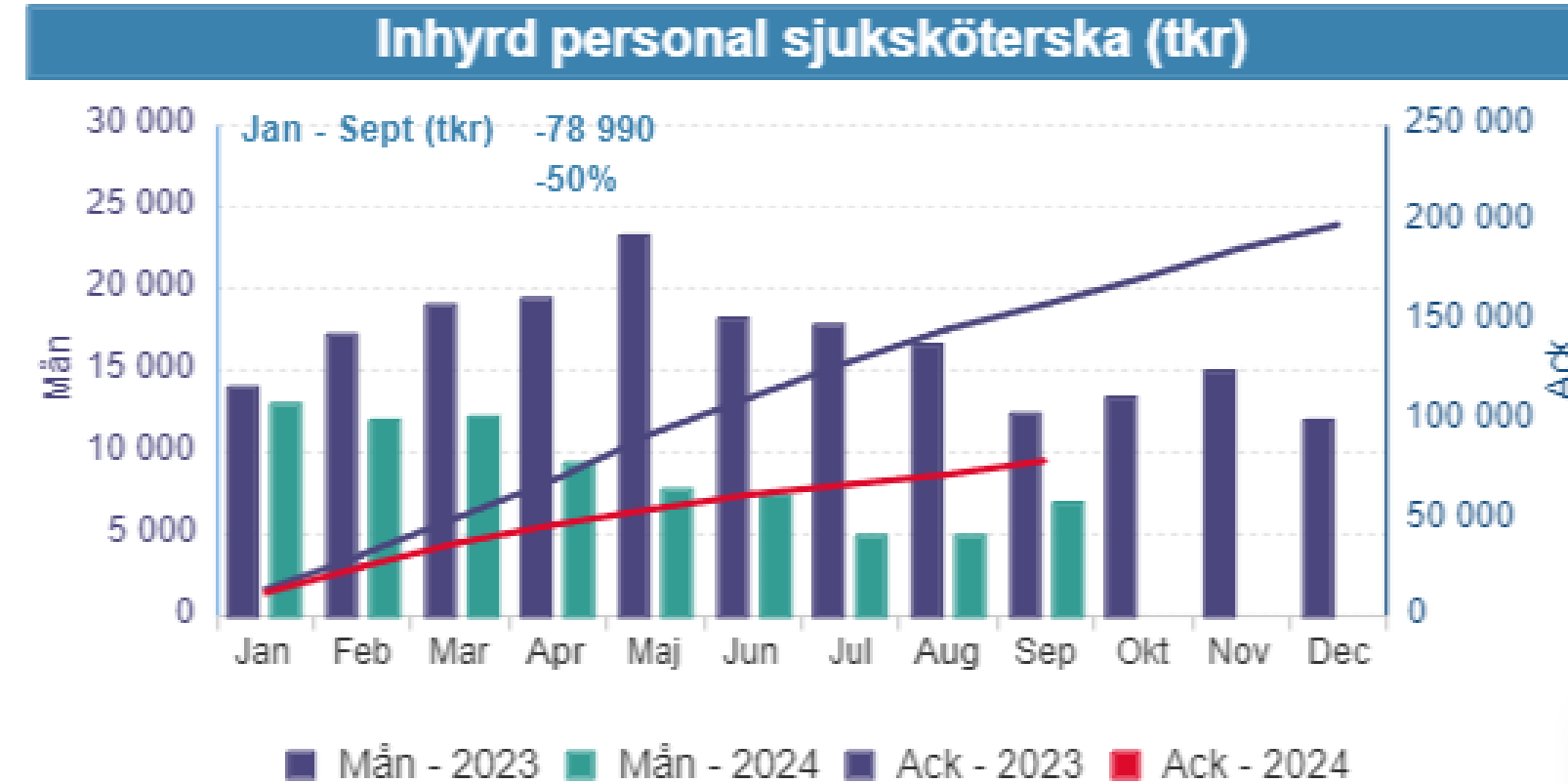
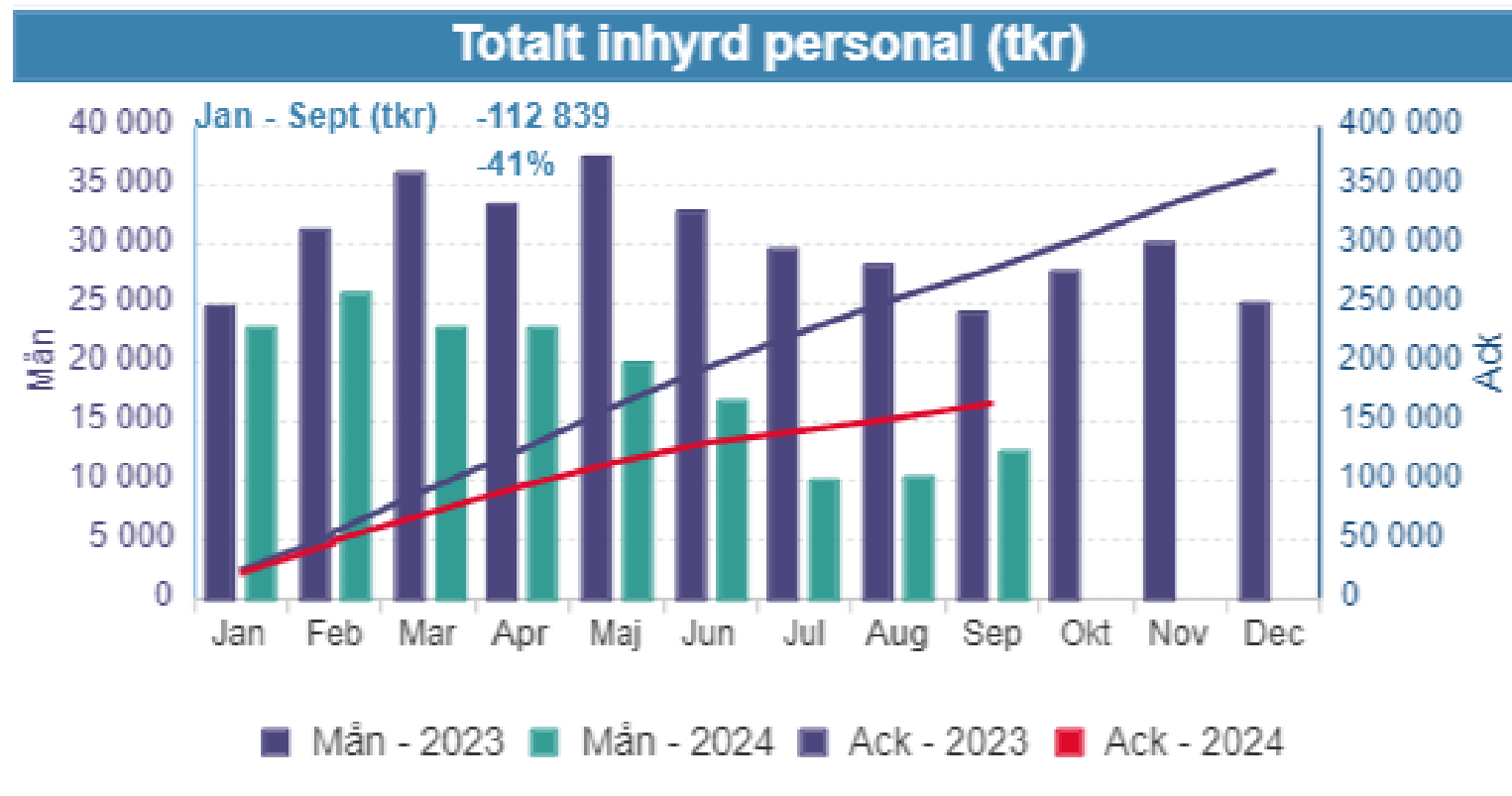
Vid ingången till nästa år beräknas andelen vara 2,3-2,5% (månadsvärde december)

Aug 2024 jmf aug 2023

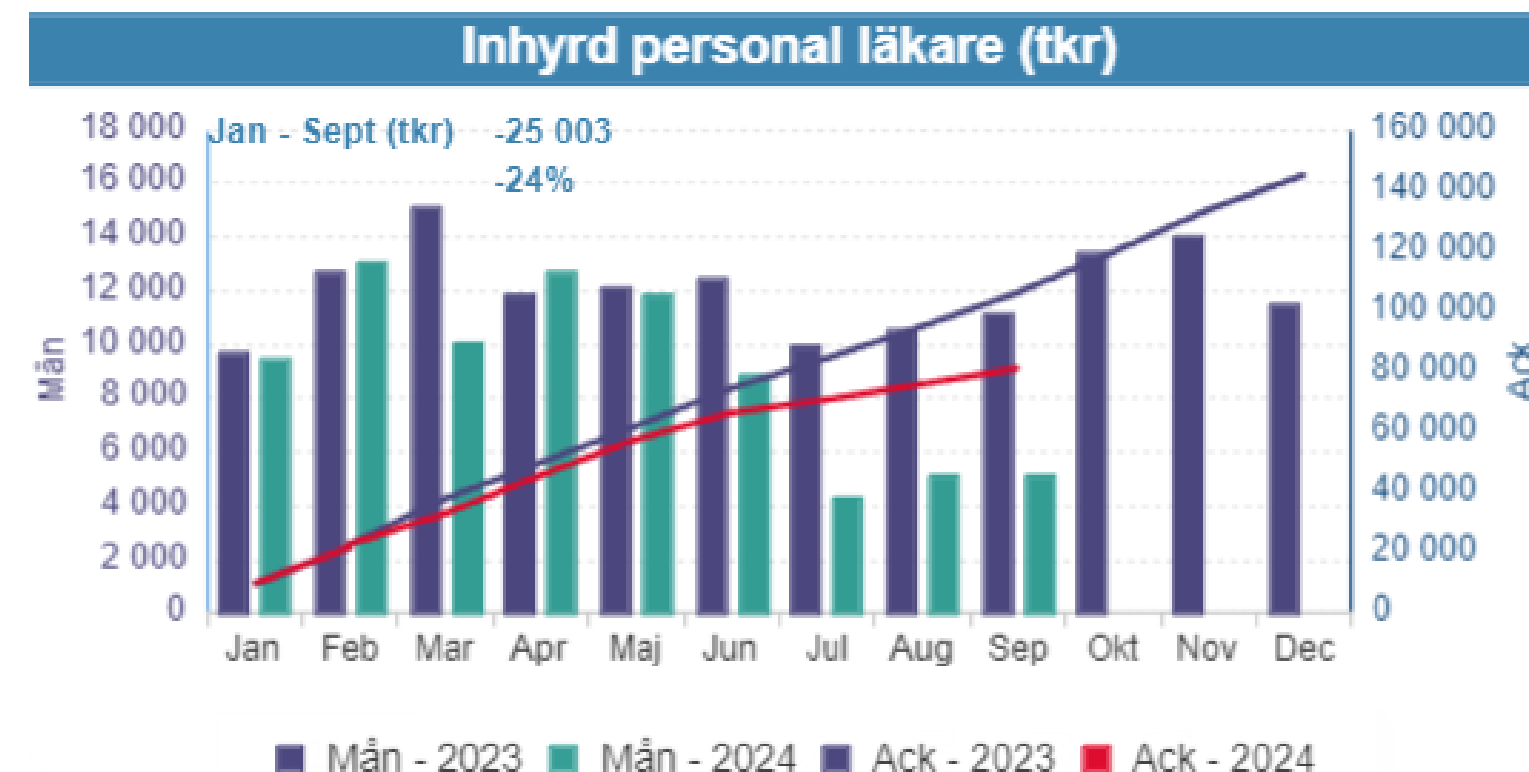
Uppsala	18 950 000	2,8 %	↓	-4,2 %	687 461 000
Sörmland	16 226 000	3,9 %	↓	-4,8 %	419 761 000
Halland	26 311 000	7,0 %	↓	-5,0 %	376 797 000
Västmanland	13 134 000	3,4 %	↓	-6,1 %	384 311 000
Kronoberg	15 852 400	5,5 %	↓	-6,2 %	289 740 000
Gävleborg	33 383 000	8,7 %	↓	-8,5 %	384 473 000
Norrbottn	33 733 000	8,7 %	↓	-12,2 %	388 191 000
Jämtland Härjedalen	20 870 000	10,1 %	↓	-13,7 %	206 041 000
Gotland	19 117 300	16,3 %	↓	-15,1 %	117 154 500
Västernorrland	46 691 000	13,4 %	↓	-15,5 %	347 618 000
Totalt	483 331 480	3,4 %		-3,1 %	14 195 991 308

Kostnad externt inhyrd personal ack 2024-09

- Minskning med 40,7 %
- 112,8 mnkr lägre kostnader jämfört samma period föregående år

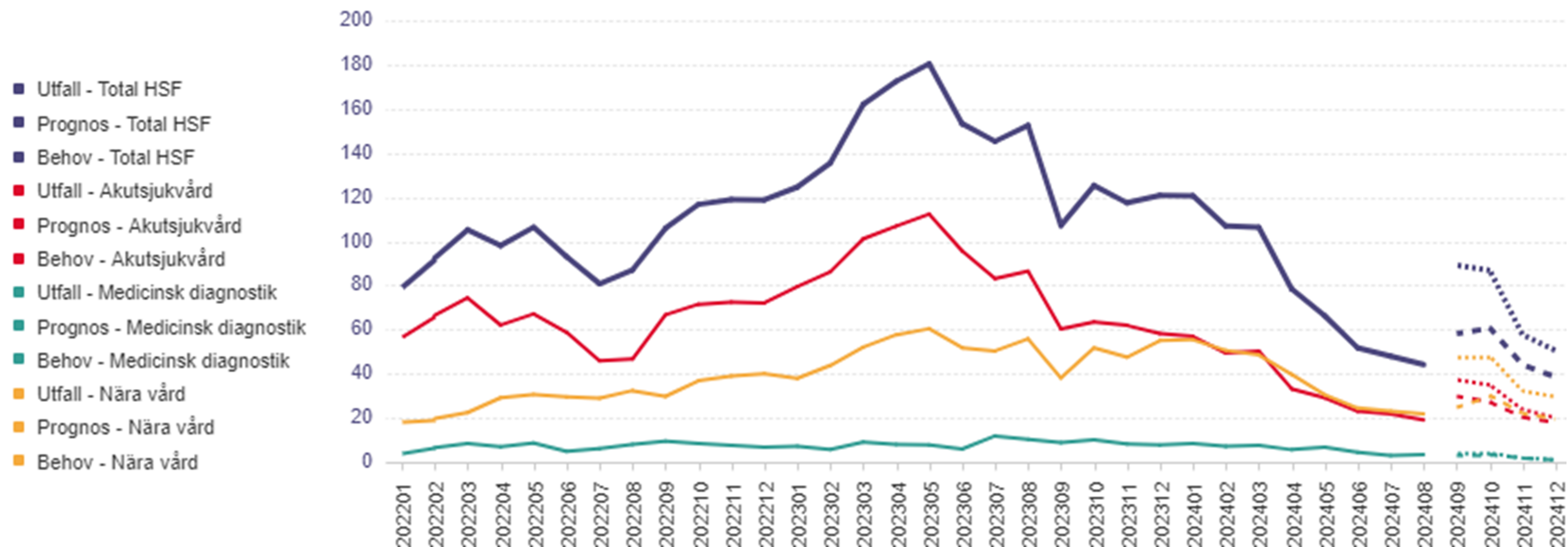
- Främst effekt av handlingsplaner (minskad volym)
Senaste månaderna viss effekt av lägre prisnivå i nationellt avtal

Antal externt inhyrda sjuksköterskor

- I prognosen är det något fler hyr-sjuksköterskor under hösten än under sommaren. Detta beror på betydligt lägre leverans under sommaren än behov, vilket fick till följd otillräckligt antal vårdplatser.
- Prognosen för november och december är inte klar, eftersom avropen inte är färdiga.
- Trenden med minskat behov av hyrbemanning är dock tydlig även framöver

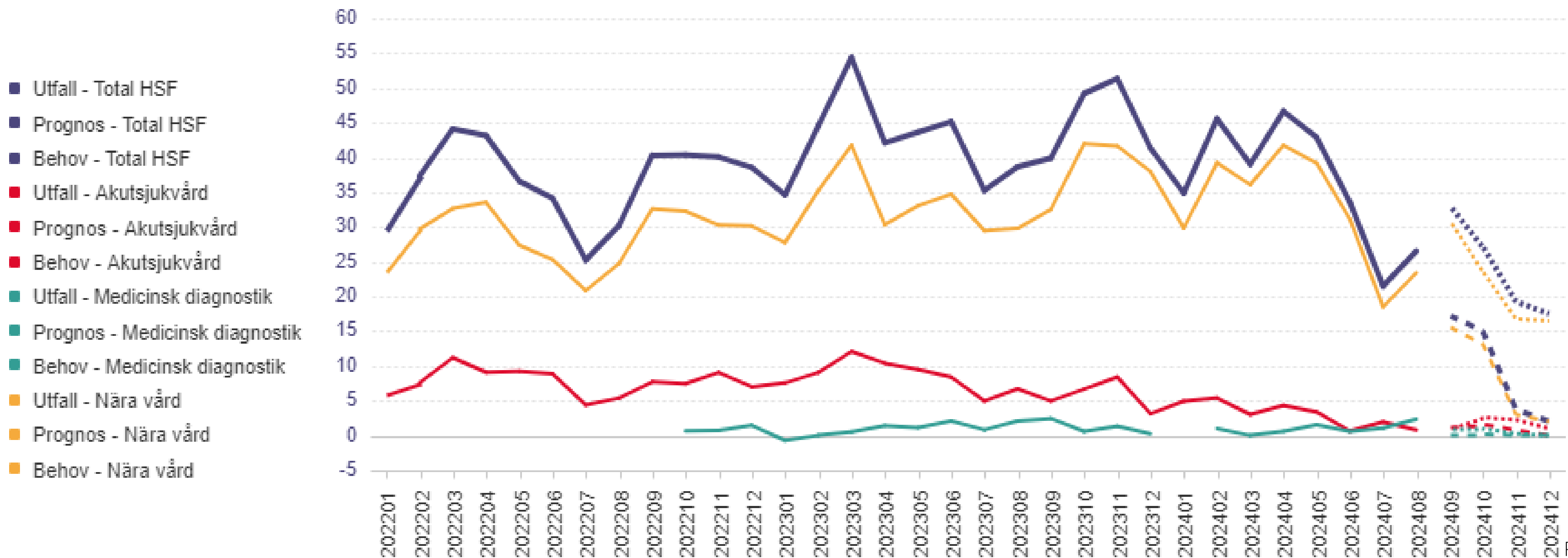
Årsarbetare utifrån stämplade timmar hyrsjuksköterskor (uppdaterad 2024-09-27)

Antal externt inhyrda läkare

- Hyrläkare minskar från våren 2024
- Även inom detta område beräknas minskat behov framöver

Årsarbetare utifrån schablonkostnad hyrläkare (uppdaterad 2024-09-27)

Prognos dec 2024

- 3 % hyrkostnader i sep 2024
- Prognos 2,3-2,5% i dec 2024 gällande de totala hyrkostnaderna i relation till personalkostnaderna

Minskad hyrbemanning Område Nära vård

Aktuellt läge (antal bokade vecka 41)

- Antalet hyr minskar stadigt. Beror både på en minskning av behov samt lägre leveranser.
- Vuxenpsykiatri och BUP står för majoriteten av hyrbehovet avseende läkare.
- Medicinkliniken Köping-Fagersta (15+2 st), Vuxenpsykiatri (8 st) samt Närsjukvård öst (4,5 st) står för majoriteten av hyrbehovet avseende sjuksköterskor. Medicinkliniken Västerås (4 st) och BUP (1 st) har behov av enstaka sjuksköterskor.
- Störst brist på leverans till Medicinkliniken Köping-Fagersta samt BUP (slutenvård)

Förändringar senaste året

- *Behovet* av sjuksköterskor inom området* är tämligen oförändrat; minskat från 51,5 st vecka 2 till 54 st vecka 41. Utvecklingen för olika kliniker varierar kraftigt.
- *Antal bokade* sjuksköterskor inom området* har minskat påtagligt; från 51,5 st vecka 2 till 34,5 st vecka 41.

Prognos framåt

- Behovet av sjuksköterskor minskar till 32,5 st v 49 pga lyckosam rekrytering.
- Behovet av läkare minskar också påtagligt, både Vuxenpsykiatri och BUP har lyckats rekrytera.

Minskad hyrbemanning Område Akutsjukvård

Aktuellt läge:

- Totalt 23,0 inhyrda v 40.
 - Infektion: 2,0
 - Kiravd 6-KOP: 3,0
 - Onk avd 80: 4,0
 - Ort avd: 5,0
 - IVA-operation: 9,0

Förändringar senaste året:

- Kraftig minskning -7 av inhyrd personal under året ner till totalt 16 Inhyrda v 46-03 då man ersatt inhyrda med egna anställda.
 - Infektion: -2,0 (0)
 - Kiravd 6-KOP: -1 (2,0)
 - Onk avd 80: ingen förändring (4,0)
 - Ort avd: -2 (3,0)
 - IVA-operation: -2 (7,0)

Prognos framåt:

- Fortsatt minskning -5,5 medför 10,5 inhyrda v 4-25 med 0 inhyrning under hösten 2025 pga fortsatt rekrytering av egna anställda:
 - Infektion: 0
 - Kirurgavd 6: -0,5 (1,5)
 - Onk avd 80: -2 (2,0)
 - Ort: -2 (1,0 from v 6)
 - Operation: -1 (6,0)
- Sannolikt högre hyrbehov under sommaren 2025.

Minskad hyrbemanning

19 | 2024-10-07

Område Medicinsk Diagnostik, Teknik och Farmaci

Aktuellt läge

- 2 röntgensköterskor inhyrda vid enheten i Köping. Periodvis läkare allmän radiologi.

Förändringar senaste året

- För ett år sedan anlätades ca 10 heltider hyrpersonal i området. Således påtaglig minskning.

Prognos framåt

- Enstaka röntgensköterska samt vid behov enstaka röntgenläkare.

Bemanning

Årsarbetare utifrån utförda timmar Område Nära vård

Aktuellt läge

- Huvuddelen är beslutade utökningar (exempelvis närvårdsteam, NÄVA, koloncancerscreening, statsbidrag för psykisk ohälsa, hemsjukvård barn, lågtröskelmottagning).
- Anpassning till nya arbetstidsregler har lett till ökat personalbehov i dygnet-runtverksamheter.
- Jämförelser på kliniknivå försvåras av sammanslagningar och flytt av verksamheter mellan kliniker.

Förändringar senaste året

- Utökning av närvårdsteamerna i länet (Närsjukvård Öst + Medicin Köping/Fagersta)
- Utökning av NÄVA
- Kontaktcenter 1177 (vaccinationsbokning m.m.) reducerat 2024.

Prognos framåt

- Arbete med att reducera antalet årsarbetare inför 2025 pågår.
- Ett problem att ensidigt fokusera på årsarbetare – kostnaden är ju trots allt det viktiga. Exempel Vuxenpsyk: Bör kunna minska på läkare, men behöver då fler ssk. Kommer leda till totalt sett minskade kostnader, men kanske fler årsarbetare.

ÅA ack juli			2019	2023	2024	2019-2024	%
Nära vård	N1	Jouruppdrag primärvård och 117	45	59	57	11	25%
	N2	Barn- och ungdomshälsan	16	19	18	2	12%
	N3	Ungdomsmottagning	15	19	19	4	25%
	N4	Smärtrehabilitering	16	14	16	0	-1%
	N6	Hälsa och rehab	39	50	65	26	67%
	N9	Hälsocenter	15	14	1	-14	-94%
	O1	Lågtröskelmottagning	0	3	3	3	
	P3	Medicinkliniken Köping Fagersta	356	365	372	16	5%
	P4	Närsjukvård Öst	104	135	173	69	66%
	P6	Habiliteringscentrum	119	122	127	8	7%
P7	Barn- och ungdomspsykiatri	114	132	136	23	20%	
P8	Vuxenpsykiatri	391	404	408	18	5%	
P9	Rättspsykiatri	154	148	149	-6	-4%	
Nära vård Summa			1 383	1 484	1 543	160	12%

	Årsarbetare fg år	Årsarbetare in år	Förändring	Förändring %	
Egna medarbetare	1 379,7	1 437,2	57,6	4,0%	↗
Extern inhyrd personal	88,9	75,5	-13,4	-17,8%	↘
Resursenheten	4,5	6,1	1,6	26,1%	↗
Summa:	1 473,1	1 518,9	45,7	3,0%	↗

Bemanning enl grundschema	79
Timavlönade	7
Övrig frånvaro	6
Resursenheten	2
Utbildning	-4
Föräldradledighet	-6
Semester	-8
Övertid/mertid	-8
Egen sjukdom	-10
Externt inhyrd personal	-13
Summa	45,7

Årsarbetare utifrån utförda timmar Område Akutsjukvård

Aktuellt läge:

- Minskat antal arbetade timmar 2024 jmfrt med 2023 men
- Ökning jmfrt med 2019.

Förändringar senaste året:

- Minskning pga minskad inhyrning där man inte ersatt all inhyrning utan även jobbat med ändrade arbetsätt.

Prognos framåt:

- Budgeterar 3% färre årsarbetare jämfört med budgeterat 2023 förväntas leda till en reduktion av antal arbetade timmar 2023.

ÅA ack juli		2019	2023	2024	2019-2024	%
Akutsjukvård	1 Kirurgi	224	265	251	27	12%
	2 Ortopedi	187	205	214	27	15%
	3 Ögonkliniken	66	68	73	7	11%
	4 Kvinnokliniken	200	214	216	16	8%
	5 Medicinkliniken	426	473	452	26	6%
	7 Infektion	64	67	60	-4	-6%
	8 Öron	74	68	72	-2	-3%
	9 Barnmedicin	179	180	177	-2	-1%
	10 Operation	317	324	324	7	2%
	14 Urologi	64	75	74	11	17%
	16 Onkologi	107	119	122	15	14%
	17 Hud	27	29	30	3	9%
	18 Reumatologi	29	27	28	-1	-2%
	19 Akutkliniken	124	130	132	8	6%
	20 Ambulanssjukvården	165	182	186	21	13%
	32 Specialisttandvårdskliniken	64	67	70	6	9%
	47 Kärlkirurgiska kliniken	42	40	42	0	1%
P5 Geriatrik och Medicinsk Rehab	170	163	167	-3	-2%	
Akutsjukvård Summa		2 528	2 696	2 690	162	6%

	Årsarbetare fg år	Årsarbetare in år	Förändring	Förändring %	
Egna medarbetare	2 470,0	2 511,1	41,1	1,6%	↗
Extern inhyrd personal	114,4	44,3	-70,1	-158,3%	↘
Resursenheten	46,5	46,2	-0,3	-0,6%	↘
Summa:	2 630,8	2 601,6	-29,3	-1,1%	↘

Utbildning	42
Bemannning enl grundschema	10
Föräldraledighet	7
Egen sjukdom	6
Timavlönade	2
Resursenheten	0
Övrig frånvaro	-4
Semester	-6
Övertid/mertid	-17
Externt inhyrd personal	-70
Summa	-29,3

Årsarbetare utifrån utförda timmar

Område Medicinsk Diagnostik, Teknik och Farmaci

Aktuellt läge

- Under flera år har arbete bedrivits för att matcha ökad efterfrågan på diagnostik utan att öka bemanning i motsvarande grad.
- Senaste åren nationell brist på vissa kompetenser.

Förändringar senaste året

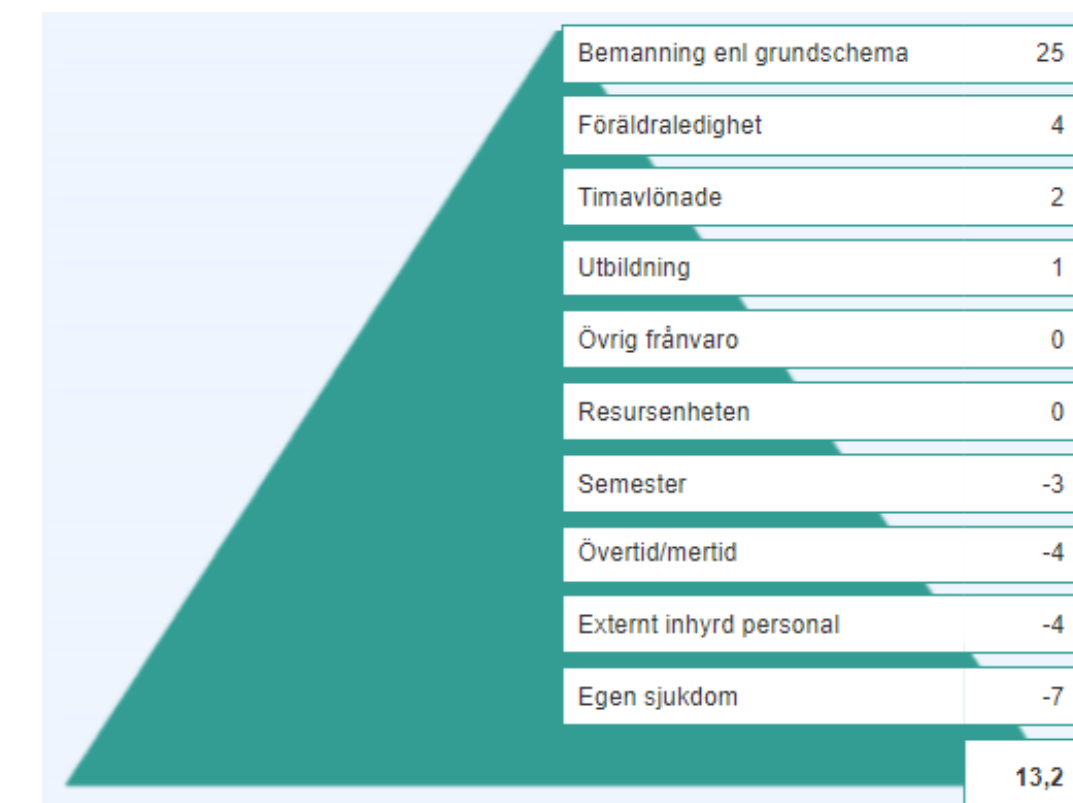
- Från ett läge med uttalad brist på framförallt röntgensjuksköterskor och BMA är bemanningsläget nu aningen bättre.

Prognos framåt.

- Arbete med att minska bemanning på ett sätt som minimerar påverkan på sjukvårdsproduktion.

ÅA ack juli		2019	2023	2024	2019-2024	%
Medicinsk diagnostik	6 Fysiologi	30	33	34	4	12%
	11 Radiologi	151	127	133	-18	-12%
	29 Bröstradiologiska kliniken	0	21	24	24	
	90 Basenhet 90 Laboriemedicin	185	189	198	13	7%
	91 Medicinsk teknik	16	18	19	4	24%
	D1 HMC	70	76	77	8	11%
Medicinsk diagnostik Summa		451	464	485	34	8%

	Årsarbetare fg år	Årsarbetare in år	Förändring	Förändring %	
Egna medarbetare	452,3	469,9	17,6	3,7%	↗
Extern inhyrd personal	11,4	7,1	-4,3	-60,3%	↘
Resursenheten	0,3	0,1	-0,1	-127,9%	↘
Summa:	463,9	477,1	13,2	2,8%	↗

Fortsatt arbete för att nå en lägre bemanning

- En minskning av årsarbetare med 3% från 2023 arbetas in i budget för 2025, motsvarar ca 156 årsarbetare, exklusive nya statsbidragsfinansierade tjänster.
- Innebär att eventuell utökning eller uteblivet sparande efter 2023 också måste minskas. I praktiken ska det bli ca 245 färre.
- Varje rad/roll/person som minskas beskrivs som aktivitet i Excelfil, så att effektivering kan följs upp
- Verksamhets- och enhetschefer har arbetat fram förslag som nu ska bedömas av områdeschefer och förvaltningsledning på övergripande nivå. Därefter sannolikt ny runda i verksamheten. Förlängd budgetprocess till sista oktober.
- Kommunikation i chefsled och via intranät. Material för kommunikationsstöd till chefer på gång.
- I första hand kommer förändringar i antal medarbetare ske med intern omfördelning. Den naturliga omsättningen av medarbetare i kombination med anställningsstopp är ett verktyg, förändrad bemanning och nya arbetssätt ett annat.
- Kontinuerlig minskning av hyrbemanning, till högst 1,5% av budgeterad personalkostnad 2025, med långsiktigt mål att klara oss utan hyrbemanning mer än i särskilda undantagsfall.

Antal budgeterade årsarbetare inkl inhyrd personal

	2019		2023		2024	
	ÅA	Varav resursen	ÅA	Varav resursen	ÅA	Varav resursen
Akutsjukvård	1 885		2 006	15	2 062	16
Nära vård	2 223		2 445	15	2 461	14
Medicinsk diagnostik	477		542		566	
Medicinsk stab	0		28		26	
Planerings- och utvecklingsstab	0		138		130	
Förvaltningsledning	39		18		19	
Vårduppdrag	7		15		19	
	4 631		5 193	29	5 282 *	30

*Ca 100 årsarbetare med delårseffekt reducerades på områdesnivå i kronor, gammal organisation.

Därav högre antal årsarbetare på verksamhetsnivå i budget 2024

- Akutsjukvård 29 mnkr
- Nära vård 16 mnkr
- Med Diagnostik, teknik och Farmaci 5 mnkr